SVOBODA

UKRAINIAN DAILY

СВОБОДА

УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК

VOL. 1. JERSEY CITY and NEW YORK, TUESDAY, OCTOBER 6, 1987 CENTS 25 ЦЕНТІВ ДЖЕРЗІ СИТІ і НЮ ЙОРК, ВІВТОРОК, 6-го ЖОВТНЯ 1987 Ч. 191. РІК XCIV.

Пам'ятайте про Україну!

Владика Антоній відвідає парафію катедру св. Тройці в Ню Йорку

Ню Йорк. — У неділю, 11-го жовтня ц.р., українська православна катедра св. Тройці в Ню Йорку урочисто святкуватиме свято Покрови Пресвятої Богородиці

Щоб гідно відсвяткувати це свято о. настоятель Константин звернувся до Єпископа із запрошенням прибути на це свято.

В катедрі є чудотворна ікона Пречистої Божої Матері, до неї вірні занесуть молитви з Владикою Антонієм в цю жовтневу неділю. Зустріч Владики Антонія заплянована на год. 9:30 ранку, відтак буде Архиєрейська Свята Літургія, а після того Молебен перед іконою Почаївської Божоє Матері.

У Філядельфії закрили сиротинець

Філядельфія. — Чин Сестер Василіянок і провінціяльний заряд в Факс Чейсі, Па., подали до відома що з вересня 1987 року закрито Дім св. Василія.

З прибуттям Сестер Василіянок до Філядельфії в 1911 році, нагляд над сиротами став одним з важливих завдань. Сестри почали сиротинець в 1913 році з трьома мешканцями. З часом сиротинець на 7-ій і Перриш вул. у Філядельфії містив понад 100 сиріт. В 1954 році перенесено сиротинець на Линдлі аве. в новозбудованих приміщеннях під назвою Дім св. Василія.

В останніх роках публічні, приватні і католицькі суспільні установи рішили приміщувати сиріт в приватних домах, а не у сиротинцях. Рівнож, суспільні і родинні потреби змінились. Число реєстрантів в Домі св. Василія значно зменшилось. В 1986 р. були там лише три мешканці. Дім дальше має право на існування, але з уваги на існуючі обставини його полищо закрито.

Л. Борда кандидує на реєстрара у Філядельфії

Філядельфія. — Під поверхнею дозріваючої виборчої боротьби поміж теперішним мейором-демократом Вілсоном Ґудом і його республіканським противником, колишнім мейором Франком Різзо, закроється політичний змаг, який теж важливий для українських американців.

На карту поставлені пости реґістрара міського та повітового, на який кандидує Лоренс Борда, 32-літній адвокат, який з гордістю вказує на своє українське походження.

Л. Борда

Після смерти його батька Л. Борда працював, щоб закінчити школу та допомогти матеріяльно своєму молодшому братові. Закінчив в 1979 році Темпл університет, де в 1983 році отримав диплом правника. Він від років є активний в Республіканській партії.

Л. Борда мусить побороти сильного опонента, демократа Роналда Донатуччі, що зараз займає цей пост. Незважаючи на вислідди виборів, Л. Борда вірить, щок здобутий досвід послужить йому в майбутньому. Це підтверджує адвокат і громадський діяч Андрій Филипович та закликає українську громаду Філядельфії підтримати спробу Л. Борди.

ПАПА ВІДКРИВ СИНОД ЄПИСКОПІВ В РИМІ

Рим. — Папа Іван Павло II відкрив тут у четвер 1-го жовтня ц.р., черговий Синол єпископів в Базиліці св. Петра і закликав прелатів Католицької Церкви брати під розвагу усі проблеми Церкви, не зважаючи на їх гострий тон, говорити ясно і зрозуміло, щоб вірні, які слілкуватимуть за перебігом синолу, мали ясну уяву і знали, яке становище займає Католицька Цеква до багатьох наболілих, дуже часто контроверсійних проблем, що їх зокрема під час багатьох подорожей Папи до різних країн світу, порушували у розмовах з ним духовні і світські особи

Як інформують з Риму, синод має в пляні поставити на денний порядок обговорення багато важливих справ, включно з ролею жінок в Церкві. Як відомо, багато жінок, зокрема у З'єлнаних Стейтах Америки, ведуть кампанію через своїх єпископів за висвячення жінок на священиків і збільшення ролі жінок в керівництві церковними і прицерковними справами.

У синолі бере участь 232 достойники Церкви, які репрезентують 101 національні єпископські конференції в цілому світі. Очевидно, в папському синолі братимуть участь також владики УКЦеркви, зокрема Патріярх і Кардинал Мирослав І. Любачівський і обидва митрополити із ЗСА і Канали, Стефан і Максим, та Владика Мирослав Марусин, секретар Східньої Конгрегації.

Синол триватиме до 30-го жовтня включно і усі рекоменлації синоду єпископів булуть передані Папі ще перед офіційним закриттям нарад.

У своїй проповілі під час Торжественної Служби Божої в базиліці св. Петра, голова Католицької Церкви пригалував синолальним отцям про їхні важні обов'язки під час одномісячних нарал, які у багатьох випалках можуть змінити основні постанови, чи змодифікувати рішення Другого Ватиканського Собору з 1965 року.

Незважаючи на пожвавлене зацікавлення нарадами синолу, церковні спостерігачі не споліються жадних великих змін в Католицькій Церкві, тим більше, що до багатьох справ сам Папа вже зайняв виразне становище.

Більше часу Папа присвятив проблемам Церкви в Чехо - Словаччині і в комуністичних країнах взагалі, після того, як Ватикан опублікував офіційний документ про становище Церкви в тій країні і листа ватиканської курії підписаного Папою ло чехо-словацького Карлинала Франціiшека Томашека. Папа гостро засуджує поведінку комуністичного чехо-словацького уряду у відношенні ло Католицької Церкви і натякає на заборони, включно із забороною виховання мололих священиків. Ватикан нарікає, що ціле покоління чехо-словаків було змушене досі жити без духовної обслуги з уваги на брак священиків.

Піглотова ло цього синолу розпочалася ще у лютому 1985 року. Очевилно, конференція американських єпископів вілразу виступила з пропозицією вставити до програми обговорення вимог жінок, які бажають стати священиками. Папа толі категорично спротивився такій пропозиції і заявив, що Церква не є демократичною інституцією, а єпископи не її політичними лідерами, а духовними зверхниками вірних.

Синолальні наради вілбуваються переважно кожних чотири роки, а єпископи-учасники є лорадниками Папи, який єлиний має ріщальне право в цій інституції.

Застрелили Ф. Федоренка і написали книгу

Київ. — Місцева газета „Молодь України", орган Центрального Комітету ЛКСМ (комсомолу) України, налрукува у числі з 22-го вересня інформацію О. Майданника, кандилата історичних наук, про появу у Політвидаві України книжки про судовий процес „над воєнним злочинцем, колишнім есесівцем Ф. Федоренком, першим нацистським прихвостнем висланим із ЗСА в Ралянський Союз".

Після такого вступу, О. Майданник розповідає, що автором цієї документально-публіцистичної книги є М. Дерімов, спеціяльний кореспондент газети „Правда України", який був весь час присутній на процесі, що вілбувався влітку минулого року в Симферополі.

Очевидно, процес над Ф. Федоренком став тільки тлом, причиною до „розкриття достовірних фактів, які без сумніву становлять інтерес лля нашої громадськости", бо, мовляв, „сотні таких душогубів й досі переховуються за океаном, не знаючи ні нужди, ні почуття суму, користуються всіма правами американських громадян". О. Майданник й ті, що стоять за ним, тобто органи КҐБ, насміхаються над українськими патріотами, які нібито „дали обіцянку боротися з комунізмом до загину" і заховавши своє нацистське минуле поповнили філіяли Центрального Розвідчого Управління ЗСА, пішли працювати до різних „радіоголосів", „дослідчих центрів", що спеціялізуються в совєтських справах тощо. На думку КҐБістів, американські „покровителі" постаралися забути за це, за всі взяті на себе зобов'язання щоло покарання „гітлерівських недобитків". „Кати не тільки вільно розгулюються під вікнами урядових установ ЗСА, а й одержують за свої заслуги перел новими заявами пенсії і різні компенсації і про це також іде мова в книзі", — пише „кореспонлент" РАТАУ в газеті „Молодь України".

Він намагається пригадати Заходові про „уроки історії, дію нюрнберґських законів" та дає інші „поучення" для західніх „імперіялістів", які винні в усіх злочинах. Більше того, він це й антисеміт, бо каже, зглядно пише, що „хто знає, можливо якби всіх катів Освєнціма, Бухенвальда, Треблінки, Лідіце, Бабиного Яру і Катиня було покарано, то не було б ні Сонгмі, ні Сабри, ні Шатіли".

Совєтський писака закидає Заходові, зокрема ЗСА, що вони „всіляко оберігають нацистських воєнних злочинців, віл караючого меча правосуддя". Він нарікає, що „донині немає з Вашінгтона відповіді на вимоги народних сходів багатьох населених пунктів України (зумисне зігнаних!) видати радянському правосуддю (і таке існує) фашистських пособників".

В кінці своєї інформації вчений КҐБіст пілкреслено заявляє: „Нехай злійсниться правосуддя!" Він і йому полібні не чують або не хочуть чути, крику замордованих на протязі 70 років владування комуно-московського режиму в Україні жертв.

ЗСА І КАНАДА ПОШИРЯТЬ ЕКОНОМІЧНУ СПІВПРАЦЮ МІЖ СОБОЮ

Вашінгтон. Прелставники Алміністрації президента Роналла Регена повідомили офіційно, що З'єлнані Стейти Америки і Канала погодились на поширення співпраці в ділянці економіки, яка осуне дотеперішні перешколи, накладання мла тощо і до закінчення цього століття вирівняє різниці життєвого рівня і доляробої вартости та перетворить ці дві країни у взірець економічного розвитку.

Переговори між фахівцями ЗСА і Канали тривали 16 місяців і тільки в суботу, 3-го жовтня ц.р., обом сторонам вдалося остаточно закінчити переговори і проголосити плян співпраці, який очевидно, мусить бути затверджений Конгресом ЗСА і парляментом Канали.

Вигляди на ратифікацію є дуже добрі під теперішню пору, хоч деякі вашінгтонські законодавці думають, що Канада вманеврувала ЗСА у додаткові витрати, а оттавські парляментаристи побоюються американської домінації не тільки в канадській економіці, але також впливу на політику кожночасного канадського уряду.

Переговори були заініційовані президентом ЗСА Р. Реґеном і прем'єр-міністром Канади Брусном Малруні в 1985 році під час їхньої зустрічі в Квебеку і цей договір мавби служити моделем для багатьох інших країн світу, головно для заприязнених із ЗСА, яким обидві країни погодились служити не тільки досвідом, але також матеріяльною допомогою і порадами.

Цей історичний договір, якщо він буде ратифікований парляментами обидвох країн, може піднести на високий рівень економіку в обидвох країнах і тим самим створити сотні тисяч додаткових місць праці в обидвох країнах. Цей погляд заступають обидва керівники держав, тобто президент Р. Реґен і прем'єр Б. Малруні. Пол Вонакатт, економіст з Мерилендського університету передбачає, що пожвавлення торгівлі між ЗСА і Канадою піднесе життєвий рівень в Канаді на принаймні п'ять відсотків, а в ЗСА дещо менше, бо він її так, на думку американського спеціяліста, є правдоподібно найвищим у світі. Крім того Канада буде місцем збуту (величини Каліфорнії) для американських товарів, і ЗСА користитимуть з багатьох канадських товарів і сирівців, дуже потрібних для військової і цивільної індустрії. Одним словом, Канада отримає 10 разів більше можливостей на збут своїх товарів в ЗСА. Очевидно, деякі компанії мусітимуть витримати сильну конкуренцію з такими ж американськими компаніями і власне вони, в першу черґу, незадоволені канадсько-американською домовленістю.

Без сумніву американсько-канадський економічний договір матиме чималий вплив на політичну співпрацю обидвох країн і скріпить престиж теперішніх політичних партій, які є при владі в ЗСА і Канаді.

Серед демократів панує паніка

Вашінгтон. Губернатор Массачусетсу Майкл Дукакіс, який претендує на місце президента ЗСА, признався, що відеоплівки виступів сенатора Джозефа Байдена, який повторив, не покликуючись на джерело, промову лідера англійських лейбористів Ніла Кіннока, були розіслані журналістам його асистентами. Це признання викликало паніку в рядах демократів, які все ще мають надію, що кандидат їх партії стане наступним президентом.

Багато провідних представників Демократичної партії вважає, що, поперше, президентським надіям М. Дукакіса прийшов кінець і, подруге, після історій з Ґері Гартом і Джозефом Байденом, які відкликали свої кандидатури, чергова подія в стані ще одного претендента в Білий Дім наносить удар по довір'ю широкої публіки до партійних лідерів.

Історія з Дукакісом почалася минулого понеділка, коли в журналі „Тайм" появилося повідомлення, що хтось з асистентів Дукакіса передав газетам „Ню Йорк Таймс" і „Де Мойн Реджістер" відеоплівку з промови Байдена в Айові, де він майже дослівно повто-

(Закінчення на стор. 3)

Підготовляється 15-ий баль української преси

Джерзі Сити, Н.Дж. — Редакцію „Свободи" відвідали Надія Матківська і Яра Снилик, що вже другий рік очолюють Діловий комітет Українського балю Преси. Вони поінформували про підготову його, яка вже йде повною парою, з уваги на те, що баль відбудеться в суботу, 7-го листопада ц.р.

Діловий комітет, як розповіли організаторки, працював впродовж літа, відбувши декілька засідань і пробивши ті завдання, які мусять бути виконані завчасу, наприклад, друк, висилка запрошень, висилка запитників для кандидаток до редакторів української преси в ЗСА, підшукання залі, музики і т.п.

Тим разом баль відбудеться у приміщеннях Шератон-Тара готелі в Парзіппані, Н. Дж., який побудований в оригінальній формі замку. Чепурні запрошення із мистецькою кольоровою знімкою картини відомої мисткині Аркадії Оленської—Петришин, яку вона подарувала на льотерію, що відбудеться в часі балю, вислано вже на 1,000 відомих адрес і організаторки просять усіх тих, що зацікавлені його дістати, а через помилку не отримали, щоб подали свою адресу до Mazepa Foundation, Inc., 272 Old Short Hills Road, Short Hills, N.J. 07078.

Висилка 1,000 запрошень — це було неабияке діло і тому організаторки цією дорогою хочуть подякувати тим, які так охоче допомагали впродовж трьох днів на Союзівці у виконанні цієї праці, а це: Катерині Глинянській, Ларисі Грабець, Наталці Осадчук і Ісі Скульській.

Також організаторки, використовуючи відвідини „Свободи", просять, щоб редактори поодиноких українських часописів завчасу зголошували своїх кандидаток на кралю і князівен, тому, що оформленння цілої листи та подання її до програмки і преси перед балем вимагає багато праці і підготови. Цією справою займається, як і минулого року, Марта Андріюк, член Ділового комітету.

Для інформації зацікавлених балем подаємо, що Діловий комітет того року оформився в такому складі: Н.Матківська і Я. Снилик — голови, М. Андріюк — координаторка кандидаток Рома Прийма-Богачевська — презентація кандидаток, Іванна Матківська — фінансова референтка. Оксана Тритяк — програмова книжка, Рома Федасюк — референт запрошень і Петруся Савчак та Орест Федаш — референти бенкету. Тим разом вибрано, як інформують організаторки, більшу залю з уваги на досвід із

(Закінчення на стор. 3)

Після нарад Ділового комітету (зліва): Марта Андріюк, Яра Снилик, Надя Матківська і Петруся Савчак.

„БУРЛАКА" В НЮ ЙОРКУ І ФІЛЯДЕЛЬФІЇ

Джерзі Сити, Н. Дж. — Чоловічий хор „Бурлака" при Станиці Братства кол. Вояків 1-ої Дивізії УНА в Торонто, Канада, під диригентурою Олега Хміля та при фортепіяновому супроводі Галі Михальчук виступить із концертом в Ню Йорку в суботу, 10-го жовтня ц.р., о год. 6:30 вечора в авдиторії школи Фашин Індастрієс при 225 Вест, 24-та вул. Квитки можна набути в крамницях „Арка" і „Сурма" або при касі. У Філядельфії концерт відбудеться в неділю, 11-го жовтня ц.р., о год. 3-ій по полудні в приміщеннях Нортіст школи при Коттмен і Алгон аве.

У СВІТІ

МІЖ ПАКІСТАНОМ Й ІНДІЄЮ знову наступила напруга у відносинах, а то й військові зудари. Частина пакістанської армії перейшла кордон, або так звану демаркаційну лінію в Кашмірі, і після триденних тяжких боїв відступила знову на пакістанську територію, втративши багато своїх вояків. Індійський уряд назвав ці бої болісним зударом. Представники обидвох урядів висловили надію, що у безпосередніх переговорах можна буде позитивно полагодити спірні справи і тим самим зліквідувати конфлікти.

ВИСТУПАЮЧИ ПЕРЕД закордонними кореспондентами в Москві, представник міністерства закордонних справ СССР Боріс Пядишев перший раз від часу виникнення ідеї стратегічної оборонної ініціятиви президента Роналда Регена, запропонував двосторонні переговори між СССР і ЗСА у справі дозволу на продукцію і розміщення певної кількости таких космічних апаратів у стратосфері. До цієї „космічної зброї" Пядишев зараховує також лазерні апарати. Він підкреслив, що пропозицію в цій справі, більш докладну і обосновану, зробив міністер Едуард А. Шеварднадзе під час свого перебування у Вашінгтоні. При тій нагоді Пядишев коротко зупинився на совєтсько-американських переговорах і заявив, що в Москві з обтимізмом розглягають можливість редукції на 50 відсотків нуклеарної зброї в майбутньому, не враховуючи відтягнення і знищення ракет середнього засягу, про що вже була мова раніше.

АМЕРИКАНСЬКА ГАЗЕТА „Вашінгтон Таймс" повідомила у числі з 1-го жовтня ц.р., що згідно з переведеним інститутом Ґаллупа опитом, генеральний секретар ЦК КПСС Міхаїл Ґорбачов користується серед американських демократів великою популярністю. В кожному разі його популярність є більшою від деяких кандидатів з їх власної партії на становище президента ЗСА у виборах в 1988 році. Серед зареєстрованих, тобто зголошених претендентів на президентське крісло, тільки негритянський проповідник Джессі Джексон є більше популярний в очах демократів від Ґорбачова. Решта кандидатів „пасуть задніх". За М. Ґорбачовим ідуть Пол Саймон, Майкл Дукакіс, Ричард Ґепгард.

ПРЕСОВІ АҐЕНТСТВА повідомили з Гаваїв, що совєтські збройні сили запустили в сторону Пацифіку, приблизно 600 миль на північний захід від Гаваїв, міжконтинентальну нуклеарну ракету типу ТТ-09, із запускної бази Тюратам в Казахстані. Під теперішню пору згадана ракета може тільки рівнятися з такою ж американською ракетою СС-18. Совєтська ракета, з атомовими головками, перелетіла на небезпечній віддалі від Гавайських островів і упала в океан на віддалі 350 миль від Гонолюлю. „Це, очевидно, найбільш провокаційний крок Совєтського Союзу", — заявив представник Пентагону. У Вашінгтоні урядові кола висловили здивування з приводу совєтських експериментів з атомовими ракетами поблизу американської території, а тим більше тепер, коли совєтсько-американські відносини починають поправлятися.

КИТАЙСЬКЕ ПРЕСОВЕ аґентство Гсінгуа повідомило про демонстрації буддистських монахів в Тибеті, які відбулися там після „теплого прийняття" Даляй лями президентом Роналдом Реґеном у Вашінгтоні. Демонстранти вимагали привернути Тибетові самостійність і виведення китайських окупаційних військ, які, мовляв, поводяться там, як в себе вдома. Китайська міліція заарештувала 26 демонстрантів-монахів, але багато з них після короткого слідства було звільнено. Західні кореспонденти в Пекіні зі здивуванням відзначили, що повідомлення про антикитайську демонстрацію появилося у партійній китайській пресі, а деякі газети помістили цю інформацію на першій сторінці.

В АМЕРИЦІ

У МІСЦЕВОСТІ БИРБЕНК, КАЛІФ., Міська управа ухвалила закон, що забороняє продаж діточих іграшок-револьверів, які мають вигляд справжньої зброї. Закон стане ефективним аж після Різдвяних Свят, щоб дати змогу крамницям випродати уже замовлений товар.

СЕНАТ ПЕРЕВАЖАЮЧОЮ БІЛЬШІСТЮ голосів проголосував другий з черги законопроєкт, в якому внасиґнувано 10 біл. дол. з бюджету 1988 року для Департаменту внутрішніх справ та з ним пов'язаних аґенцій, таких, як Служба лісництва тощо. Це голосування, відношенням 91 до 5, пройшло один день після того, як Уряд президента Роналда Реґена попередив, що його дорадники радять накласти на цей законопроєкт вето тому, що він перевищає на 1.1 біл. дол. намічений урядовий бюджет.

ГУБЕРНАТОР КАЛІФОРНІЇ Джордж Дукмерджіян наклав вето на законопроєкт, що дозволяв би батькам складати гроші на конто покриття університетських студій їхніх дітей у вибраних інституціях у висоті теперішніх оплат. Пояснюючи своє становище, губернатор сказав, що такий законопроєкт може в майбутньому примусити стейт покривати різницю, а це не було б не корисним.

ВІДПОВІДАЮЧИ НА ЗАПИТИ репортерів про книжку кореспондента газети „Вашінґтон Пост" Роберта Вудварда, президент Роналд Реґен відповів, що книжки він не читав, але з уривків в пресі виглядає, що дуже багато фантазій вміщено в ній. Мова про книжку, в якій Вудвард багато місця присвячує колишньому директорові розвідчої аґенції Вілліямові Кейсі, включно з заявою на смертному ложі, хоча всі твердять, що після операції в лікарні В. Кейсі взагалі не був в стані комунікуватися. Також твердження автора, що Кейсі висловлював своє незадоволення щодо виконування президентом Реґеном його обов'язків є сумнівними.

ПРОТИТАНКОВІ РАКЕТИ, що їх закупила армія ЗСА для вжитку вояків можуть бути нефектовні проти совєтських танків. Конґресове дослідження виказує, що рішення закупити ці ручні ракети було базоване на орудуванні цією зброєю в сприятливих умовинах. Ця сама розвідка навіює сумніви щодо спосібности цієї зброї в справжньому бою.

БРАК ВИШКОЛЕНИХ ПІЛОТІВ не дозволив армії ЗСА вживати десятки бойових гелікоптерів. Кожний з тих гелікоптерів коштує 11.5 міль. дол. Речники армії заявили, що перерви у вишколі пілотів для нового типу гелікоптерів не є нічим новим, бо військо воліє мати надмір гелікоптерів, ніж надмір пілотів.

БЕНДЖАМІН ВОРД, шеф поліції в Ню Йорку, після сильної атаки астми в середу, 30-го вересня ц. р., був відвезений рятунковим поготівлям до лікарні. Офіційні речники заявили, що Б. Ворд вже в полудневих годинах почувався краще. Все таки 62-літній Б. Ворд, що вже довгі роки страждає від алергій і астми, залишився на кілька днів у лікарні.

УРЯД ЗСА дав свою згоду на випозичення нафтоналивного судна фірмі, що керує кувайтським нафтовим рухом у Перській затоці. Це є перше судно, яким будуть керувати американські громадяни, що буде доданим до кувайтських суден, яких хоронить американський бойовий конвой. У цій надзвичайній угоді управління Мерітайм, яке є віткою федерального Уряду, випозичила на два роки за суму 5 міл. дол. Кувайтській фірмі Ойл Тенкер Ко., тобто її американському філіялові, 264,000-тонне нафтоналивне судно.

СВОБОДА SVOBODA
Український щоденник Ukrainian Daily
FOUNDED 1893
Svoboda (ISSN 0274-6964) is published daily except Sundays, Mondays, and holidays by the Ukrainian National Association, Inc. at 30 Montgomery Street, Jersey City, N.J. 07302
Tel.: (201) 451-2200

Subscription: 1 year — $40.00, 6 months — $22.00, 3 months — $12.00. UNA members 1 year — $15.00. Change of address — $1.00. Make check or money order payable to "Svoboda".

Postmaster: Send address changes to
"Svoboda", 30 Montgomery Street, Jersey City, N.J. 07302
Tel.: (201) 434-0237, (201) 434-0807, (201) 434-3036

Second Class Postage paid at Jersey City, N.J.

Передплата на рік $40.00, на півроку — $22.00, на 3 місяці — $12.00. Для членів УНСоюзу $15.00 річно. За кожну зміну адреси — $1.00. Чеки і "money orders" виставляти на "Svoboda"

P.O. Box 346 Jersey City, N.J. 07303

Трагігумористика кандидатур

Такого ще ніколи ніде не бувало, але тому, що в Америці все можливе, то й ця диковина сталася в Америці: потенціяльна кандидатка на президента ЗСА у виборах в наступному році, конґресменка Патрічія Шредер із Кольорадо, так поважно думала про свою кандидатуру з Демократичної партії, що зібрала вже кругло одномільйоновий виборчий фонд, поставивши собі за ціль — зібрати ще другий мільйон. Аж раптом, передумавши всі ,,за" і ,,проти", правильно прийшла до переконання, що офіційної номінації від конвенції Демократичної партії не дістане і на зібранні півтори тисячі своїх звеличників у місті Денвері проголосила, що кандидувати не буде. Вона не перша і не остання, що зрікається амбітної цілі, але, мабуть, перша, що з цієї звичайної події зробила надзвичайне видовище бо — прослезилася і на телевізії показували її заплакане обличчя. Кандидатка на найвище становище у наймогутнішій демократичній великодержаві, яка 12 років перебуває у Палаті Репрезентантів і здобула собі у своєму стейті немалу популярність, публічно доказала, що має делікатно кажучи, дуже сумнівні кваліфікації на замешкання у Білому Домі, коли потребувала рідного чоловіка, щоби в такій для неї драматичній ситуації публічно потішав її. Зрештою, за проголошеними в газетах вийнятками з її промови, вона сказала дещо цілком розумне. Наприклад: ,,Я не хочу, щоби про мене говорили, як про жіночу кандидатку, а як про кандидатку, яка є жінкою". Розумно теж висловилась, що не хочу бути ,,символічною" кандидаткою: це був виразний натяк на Джералдіну Ферраро, яка отримала від Демократичної конвенції в 1984 році номінацію на віцепрезидента, хоч не мала ніяких шансів вигри, і від того часу стала ,,символом", що в Америці президентом може бути також жінка.

Це тільки дійсно ґіпотетична, а не реальна можливість, бо ще не було у Конґресі такої жінки, яка здобула б собі у цілій країні опінію державної діячки великого формату. Таку опінію здобула собі колишня амбасадорка ЗСА в Об'єднаних Націях Джін Киркпатрик, республіканка, і її прізвище згадувано у пресі також, як потенціяльну кандидатку, але сама вона нічого про це не сказала. Однак не виключене, що офіційний кандидат від Республіканської партії вибрав би собі Джін Киркпатрик як віцепрезидента. Вона — колишній амбасадор у ОН, професор політичних наук у Джорджтавнському університеті у Вашінґтоні має фахові компетенції на такий високий пост. І коли у Великобританії, Індії, Ізраїлі, на Філіппінах і Срі Лянці могли жінки виявитися діячками високого державницького формату, то чому це не могло б статися в Америці? Може статися, але не з такими кандидатками, як Джералдін Ферраро чи Патрічія Шредер.

З демократичними кандидатурами на президента у виборах у наступному році діються дійсно несамовиті історії. Кандидував колишній сенатор Ґері Гарт, який програв на партійній конвенції у користь Волтера Мондейла. Мав ніби поважні шанси на вигру, але зрікся кандидатури після виявлення на ввесь світ його роману із Донною Райс, моделькою, яка на цьому скандалі заробила. Другий кандидат, голова 25-тичленної двопартійної Комісії, що тижнями займається проблемою затвердження чи відкинення кандидатури судді Роберта Борка на члена Верховного Суду, Джо Байден зрікся президентської кандидатури, коли виявилося, що він у своїй політичній кар'єрі користувався промовами інших державних мужів, не називаючи їх прізвища. Пляґіятор не може рахувати на номінацію від партійної конвенції. Разом із Байденом було ,,сім карликів" з президентськими амбіціями. Ні один не має відомого імени у усій Америці, ні один не має шансів дістати офіційної номінації. Не має її також чорний провідник Джессі Джексон, кандидатура якого є теж ,,символічна", що, мовляв, президентом Америки може бути й чорний. Теоретично може бути, практично це ще музика далекої майбутности. Ричард Ніксон висловився перед журналістами, що демократичним кандидатом на президента буде нюйоркський губернатор Маріо Квомо. Сам Квомо відмовляється, але поїхав до СССР на те, щоби дістати свідоцтво, що він може діяти також як дипломат і що орієнтується в міжнародній ситуації, хоча насправді він у цій ділянці — неук. Передбачування добре зорієнтованого Ричарда Ніксона дуже вірогідне. Але до часу виборів на президента ще багато води пропливе в усіх ріках Америки.

Орест Комончук

З РАДІСТЮ І З ТРИВОГОЮ

Останнім часом у пресі України почали з'являтися цікаві статті про мовнокультурні питання. Статті такого роду породжені ,,гласністю" і багато в чому повторюють те, про що ми на поселеннях твердимо від давна. А все ж приємно перечитувати наші наболілі думки у статтях Сергія Плачинди й інших, які вже навіть відважуються регабілітувати літеру ,,ґ" — і роблять це часом фаховіше за наших ,,діяспорних" мовознавців. Хочеться вірити, що нещасну літеру їм там таки вдасться повернути на своє місце в абетці.

А недавно приємно здивував нас академік Віталій Русанівський, який сказав на сторінках київської преси таке: ,,Недавно організували телевізійну перекличку столиці Словаччини і України. Словаки говорили по-словацькому, а от представники столиці України — по-російському. Не можна тут оправдатися тим, що російська мова, мовляв, мова інтернаціонального спілкування: адже все одно був з ними перекладач. Чого не було — так це поваги до самих себе з боку киян..." Коментарі тут зайві.

Крім того, ще раз виринув на світ Іван Дзюба. У газеті ,,Вечірній Київ" з'явилася його стаття про цінність мови як сторінки в історії людства. Стаття картає ,,дрімучих міщан", із гіркотою дорікає тим ,,землякам", що з усіх сил відштовхуються від рідної мови заради того ,,щоб дитині легше було у вуз (університет) поступити". Деякі рядки нового Дзюби нагадують нам того давнього і молодого: у книгарні дитина просить тата купити гарно розмальовану книжку. ,,Синок, но вєдь ето по-украінскі!" — дає тато першу лекцію ненависти. І багато чого іншого цікавого є у статті Дзюби (її навіть передрукували ,,Вісті з України") Є, наприклад, така заохота росіянам вивчати українську мову: ,,Від російської мови до української відстань така сама, як і від української до російської".

Ми читаємо все це з радістю і... з тривогою. Бо виникає відчуття, що десь ми вже це бачили, десь уже раз чули. А може й не раз. Ми знаємо, що кожна порядна людина в Україні готова повернутися до рідної мови, як тільки створиться справжня атмосфера поваги до неї. Але знаємо також, що існують сильні джерела ненависти і презирства до нашої мови, і їх інтеліґенція в Україні не повинна скидати з рахунку. Ми певні, що вони вже мобілізовуються проти нової ,,відлиги" і працюватимуть у одному напрямку: довести партії і владі, переконати Кремль у тому, що мовні поступки українцям ведуть неминуче до політичного сепаратизму. Технократи Ґорбачова, можливо, ще не мали часу ближче познайомитися з проблемами національних відносин. Але можна передбачити, що старий апарат влади в Україні, у якому повно великоросійських шовіністів, збере незабаром нові факти, які підсуне ЦК КПСС: ось дивіться, мовляв, тільки трохи попустили — а вони вже відокремлюватися збираються! Десять мільйонів росіян, що живуть в Україні, мовчати не будуть. Вони використають здобуті позиції — а ті позиції у них вагомі, далеко не всі вони прості робітники на підприємствах ,,братньої України".

Методи шовіністів давно відпрацьовані і надійні, вони вміють розпочати кампанію цькування, глузування, знеславлення. Шовіністи не оформлені у організацію чи партію, але вони чудово впізнають один одного. Вони не зважають на офіційну політику Кремля і періоди ,,гласности" для них — ще один об'єкт саркастичних зауважень. Вони мають більший вік як сама совєтська влада і відчувають свою зверхність. ,,Реформатори приходять і відходять, а Росія залишається" — це гасло вони тямлять і передають своїми давновторованими шляхами. Вони бувають і в лавах комуністичної партії, і поза партією. Вони цинічні і в культурницькі наміри українців не вірять. ,,Хоч ти і академік, і в повазі до російської мови клянешся, а все одно ти хохол і крок за кроком прийдеш до самостійництва" — така приблизно схема думання шовініста. За найнесміливішим благанням інтеліґента про пощаду до української мови шовініст бачить далекий привид розколу ,,триєдиної Русі". Письменникам із Спілки письменників із ними не впоратися, це ясно із нашого досвіду.

За сучасних умов мова у федеративній державі потребує кваліфікованої підтримки уряду, як і всякий інший історичний монумент. Чи не першою до цього дійшла Канада — шляхом довголітнього мучеництва із мовним питанням у провінції Квебек. Державний закон плюс інструмент нав'язування цього закону — єдиний порятунок для будь-якої мови, виставленої на нерівну конкуренцію із сильнішою реґіональною мовою.

Якщо інтеліґенція в СССР цього для себе не виборе, то через кілька років ми станемо свідками ще однієї різні немовлят. У шовіністів ножі завжди на поготові.

Юрій Малаховський

Піклувальний дім — зростаюча потреба

Тема сьогоднішньої статті — не нова. Про потребу піклувального дому написано вже багато. Тут справа не в ще одному проєкті дому для старших, але серйозного і професійного розгляду наболілої проблеми хронічно хворих громадян українського роду, розкинутих по чужих духом піклувальних домах. Відвідуючи старших віком, з рамени Церкви, можу з усією певністю ствердити, що попри фізичні недомагання найбільше докучає нашим людям брак української атмосфери, в якій могли б доживати віку.

Ми свідомі, що будова чи купівля такого дому — це дуже скомплікована справа й то не тільки фінансово, однак візьмім до уваги приклад з інших національних груп, не тільки жидівської, яка в більшості є власниками піклувальних домів. Не страхаймось труду старань, великого капіталовкладення, можливо й браку зв'язків, не міркуймо неґативно без ґрунтовного розгляду професійними чинниками. Ми повинні мати довір'я до себе, сьогодні ми маємо професіоналістів з кожної ділянки: медичних адміністраторів, лікарів, фінансистів, психологів, медсестер, терапевтиків, соціяльних працівників і т. п. Ще існує одна скрита проблема: федеральні чи стейтові фонди, без яких майже неможливо забиратися до діла. При такому фінансуванні, закон велить рівноправність для всіх аплікантів. На таких принципах працюють інші піклувальні доми, важливе, щоб адміністрація була в наших руках, щоб у домі панував наш дух при більшості наших співжителів. Важливе також, щоб немічні громадяни знайшли в своєму домі тепло українських сердець і відчули їх навіть в безнадії хворіб старечого віку. А вони таки відчувають, їхні почування не завмирають в глибокій старості. Для прикладу наведемо одну з пасторальних візит у 90-літньої жінки. По двох роках монологу, одного дня при прощанні, коли я ужив ,,баді ленґвич" і слова-привіт: ,,Слава Ісусу Христу! — обличчя її роз'яснілo усмішкою, а уста несміливо проказали: ,,Слава навіки!" Всі присутні, її родина, зраділи, що бабуня промовила (це було ще в її домі, тепер вона в піклувальному).

Час летить. Не один-одна з нас, тепер ще в силі віку, може скорше чи пізніше змушені будуть користати з услуг піклувального дому. Звучить це може неприємно, але така можливість існує й до неї повинні ми бути психологічно приготовані. Подивімся довкола, живемо в обставинах, де вартості родинні завмирають, де Божі Заповіти не втілюється, де вигоди й погоня за матеріяльними добрами заглушують християнські чесноти: віри, надії, любови. І як не ти, дорогий читачу, то твій, твоя брат-сестра в Христі будуть там — а це певне! Для добра нашого, для добра ближнього повинні ми взятися до здійснення цього Богоугодного діла. В Канаді від довшого часу існують українські піклувальні доми, чому нас не стати на чин християнської любови?

Ініціятиву можуть взяти наші Церкви, монаші Чини, братські Союзи, чи навіть приватні Спілки. Наші Кредитові Кооперативи напевно прийдуть зі своїми услугами. Треба дії, потрібно підприємчивости й віри в слушність проєкту.

Допоможи нам Боже, вшанувати Тисячоліття Хрищення в українському народі пам'ятником пошани вірних старшого віку.

В. Дідюк

ЦАРСЬКА АНАТЕМА МАЗЕПІ

Коли цар Петро І ув'язнив гетьмана Самійловича, то сам був за тим, щоби козаки вибрали гетьманом України Івана Мазепу. Але козаки і без царської поради вибрали його зовсім добровільно 25-го липня 1687 року гетьманом, як одного з найбільш тоді освіченого між старшинами; знаючи і те, що хоча він з царем живе у приязні, але понад усе любить Україну, то буде й вірно їй служити.

І не обманулися. Іван Мазепа ставши гетьманом, почав щиро думати над тим, щоби визволити Україну з-під залежности сусідів, але мусів поступати дуже обережно, бо лютий тиран цар Петро І за всяку ціну бажав об'єднати Україну з Росією, хоч до якогось ще часу терпів на Україні окремого гетьмана, сильно обмежуючи права козацтва і всієї України. Тому гетьман Іван Мазепа потаємно шукав якнайбільш можливих союзників, щоб у відповідний час, зовсім визволити Україну з-під московської домінації.

Коли в 1707 році цар почав війну зі шведами, славним шведським королем Карлом XII, Мазепа покладав на це великі надії і у великій тайні почав умовлятися через довірених післанців із королем, щоб разом ударити на царя. Шведський король запевнив Мазепу, що Україна буде вільною державою по обох сторонах Дніпра, й згодився злучитися з козаками.

Після нещасливої битви під Полтавою великий гетьман помер 2-го вересня 1709 року, а жорстокий кат України Петро І наказав проголосити анатему Мазепі, щоб вдарити по найчутливіших місцях у пам'яті українського народу про свого великого гетьмана. Київським митрополитом у тому часі був Йоасаф Кроковський, якого підозрівали, якщо не у співпраці з Мазепою, то принаймі, що співчував його плянам.

Петро І наказав князеві Куракінові схопити Митрополита та інших вищих духовних у Києві та привезти до Глухова на вибори нового гетьмана Івана Скоропадського. 5-го листопада 1709 року в Глухові відбулася церемонія деґрадування Івана Мазепи з кавалерства ордену Св. Андрея Первозванного. Для цього було збудовано підвищення на якому поставлено опудало, яке мало представляти собою Івана Мазепу з орденською стрічкою через плече.

На підвищення вийшов Меншіков і Головкін. Прочитано листа про всі ,,добродійства" ката царя Петра І і ,,невдячність" Мазепи за всі ласки йому заподіяні. Після цього розірвали декрет про наділення ордену Мазепі, зірвали в опудала орденську стрічку, а саме опудало повісили.

Кожна держава має свої приписи про деґрадування з нагород, орденів чи ранґ, однак спосіб деґадації для Мазепи перейшов, мабуть, найдикіші приписи, але в даному випадку йшлося не про простого громадянина, а суверена союзницької держави, чого нахабно не дотримувала Москва, і до того недавнього покійника, померлого тільки два місяці в Бендерах. І цього ката України назвали ,,Великим", а вже сам цей тільки епізод показує, якою дійсно малою була ця бездушна потвора з титулами ,,Божого помазанника" імператора, та оборонця православ'я.

Але, на цьому не закінчилось, бо вже 12-го листопада 1907 року цей кат-переможець наказав українському духовенству проголосити анатему гетьманові Іванові Мазепі. Того дня в Троїцькій церкві в Глухові митрополит Київський Йоасаф Кроковський і Переяславський єпископ Захарій Корнилович відправили врочисту Службу Божу, після якої проголосили анатему й вічне прокляття ,,злодієві і зраднику" ,,Івашке" Мазепі. А протопоп Афанасій Заруцький з Новгороду-Сіверського виголосив проповідь, в якій доводив справедливість цього прокляття.

Під крик тричі ,,анатема, анатема, анатема" в церкву внесли портрет Мазепи, а владика Йоасаф своїм святительським жезлом власноручно пробив портрет Мазепи. Незабаром у Москві в Успенському соборі блюститель патріяршого престолу, теж наш земляк Стефан Яворський в оточенні численних владик і духовенства так само проголосив анатему Мазепі. Так знущалися над великим гетьманом Мазепою, а скільки замордовано тоді козаків, жінок і дітей, а Петербург побудований на козацьких кістках.

А коли пригадати, то заледве 55 років від цієї трагедії українського народу, коли цар Петро І ,,розпинав Україну" владика Київський Сильвестер Косів відмовляв Богдана Хмельницького від Переяславської умови і рішуче противився переведенню її в життя! Так мстяться історичні помилки...

І більше ніж двісті років по всіх православних церквах російської імперії щороку виклинали одного з найбільших наших гетьманів. Щойно в українській державі 1918 року, хоч на чолі Російської Православної Церкви стояв тоді владика Анатолій Храповицький, як Київський митрополит, великий ненависник українського народу, вперше відбулася панахида по блаженній пам'яті великого гетьмана Івана Мазепи.

Дня 7-го липня 1918 року московські чорносотенці, яких тоді в Києві було більше ніж деінде в цілому світі, в Соборі Святої Софії влаштували врочисту Службу Божу з молебнем за останнього російського царя Миколу II, який тоді був ув'язнений большевиками і 18-го липня був розстріляний разом з цілою родиною. Під час співання після молебня ,,Боже, царя храні" українці затягли ,,Вже воскресла Україна" і цим активізувалися до переведення панахиди по Мазепі, яка відбулася 10-го липня 1918 року і була першою панахидою по Мазепі в колишній імперії Петра І. Вона відбулася не в Соборі Св. Софії, а тільки на подвір'ї Собору! Бож головою Російської Православної Церкви був Антоній, найбі-

(Закінчення на стор. 3)

Вірш-пісня з України

Пречиста Діва в Грушеві

О дивна новина, чудо із чудес.
Пречиста Діва зійшла із небес.
До нашого краю свята завітала
І всьому народу себе показала.

У Грушівськім храмі, в старенькій каплиці.
Де джерело чудне святої водиці
Ще з давніх-давен людей відживляє
В недузі важкій від смерти спасає.

Пречистая Діва у чорнім фелоні
Сумна і плакуча стоїть на бальконі,
Руками розводить і кличе до себе
І очі святі все зводить до неба.

Моліться, моліться і кайтеся люди,
Бо завтра, напевно, запізно вже буде.
Я прошу, благаю за все свого сина,
Бо прийде на світ ще тяжча година.
В великих гріхах земля пропадає.
Моліться, моліться, прошу вас, благаю.

Мирослав Борисюк

,,ПОЛЬЩА І УКРАЇНА ПО 1918 РОЦІ"

І.

Під таким заголовком у польському журналі — місячнику ,,Знак", що напевно не є місячником, бо на обгортці подано: Краків. Рік XXXIX, січень — липень, (1-7), 1987. 386 сторінок, Альбіна Проціяк, подає коротку інформацію про ґданьску наукову сесію, що її зорганізувало 5-го квітня 1986 року в Ґданську, Наукове Коло Істориків Ґданського Університету та Українського Громадського-Культурного Товариства.

А. Проціяк із самого початку подає, що ,,поляки й українці майже на протязі десяти століть живуть у сусідстві, частинно мають спільну історію, одначе повсякчасно видаються незнаними один одному народами. Пізнання минулого, зокрема цього найближчого, в якому рішалася їхня доля, зближує і робить поведінку сусіда більше зрозумілою. Варто віднотувати всякі ініціятиви, що служать цьому питанню, а до них належала напевно наукова сесія: ,,Польща і Україна по 1918 році".

Ось тут вільний переклад цього звідомлення.

,,Тоді, коли поляки приступили до відбудови власної держави, українці були вже зформованим вповні сучасним народом. Було це вислідом процесу формовання національної свідомости, що тривала на протязі цілого XIX століття, головно в Галичині, що започаткували її кола інтеліґенції з ,,Руської Трійці", а на Наддніпрянській Україні романтики харківського і київського осередку на чолі з Тарасом Шевченком. Українці, що жили в Габзбурзькій монархії посідали цілий ряд політичних і культурницьких прав, що їх отримали, головно у другій половині XIX віку. Так, отже, в Галицькому Крайовому Соймі, в січні в 1863 році, на 150 послів було 49 українців, у тому числі 17 селян, і 25 католицьких духовників. У 1899 році українці отримали поширення прав з дозволом уживати рідну мову в судівництві й адміністрації, а також провадити середню школу з українською викладовою мовою та катедру історії України в Львівському Університеті. Наступні концесії принесла українцям реформа виборчого права з 1914 року, що не була впроваджена з огляду на вибух війни. Коли при кінці війни стало ясним, що українцям неможливо в'язати свого майбутнього з Австро-Угорщиною, українці розпочали самостійну політику, проголошення Західньої-Української Народної Республіки. Постала вона дня 13-го листопада 1918 року і проіснувала до літа 1919 року, коли у висліді мілітарної перемоги Польщі — впала. Поляки у творенні власної держави відмовили цього самого права українцям.

У висліді рішень урядів держав Заходу, майже 5.5 мільйона українців знайшлося у польській державі. Становили вони найчисленнішу й найбільш активну національну меншину, що жила на власній території, будучи свідомою своїх прав і минулого. Польська влада розв'язку проблеми національних меншин бачила передусім у асиміляційній політиці; викликувало це опір і спротив серед українців. Незадоволення їх випливало рівно ж з факту, що влада II-го Республіки, із шкодою для обох народів, не вив'язалася із обіцянки признання Східній Галичині автономії; а була це чейже угода, під якою Рада Амбасадорів, у році 1923 признала цю провінцію Польщі. Період II Річипосполитої — це багато драматичних подій обох народів: з одної сторони — змагання заховати власну окремішність, з другої — щоб її знищити. Родився й розвивався трагічний конфлікт.

* * *

Одначе, на контакти польсько-українські можна також поглянути в інший спосіб. Співіснування двох, чи також кількох національностей приносить їм користь в постаті взаємного збагачування дорібків їхньої культури. ,,Проникання поодиноких збірнот є конечним елементом розвитку людства", — говорив господар сесії, д-р І. Годлєвський, декан Відділу Історії Ґданського Університету. Ізоляція, замикання себе в колі власної національности, та її культури, допроваджує до скостенілости, інерції, чи її упадку. Умовою конечною у появі додатніх вислідів є — проникання взаємного дорібку різних національностей, при цьому є добровільна виміна, а не накидування власних взорів і вартостевих систем. Тут постає питання чи розумно повторяти ці, такі наглядні думки. Відповіддю на це є непослідовність людської поведінки. На розумний, справедливий — а з цим в рівному ступені, взявши до уваги рації обох сторін, підхід до цієї проблеми, стати нас на частіші теоретичні розважання, ніж на саму дію. У практиці, до голосу доходять емоції, що пособляють шабльоновості у думанні, яке остає у суперечності із визнаними теоретично засадами. Десять століть спільної долі польського і українського народів, витворило багато мітів і упереджень з обох сторін. Цього гнітучого балясту можна позбутися через зусилля у правдивому предявлюванні фактів та, в рівній мірі, в їхній оцінці.

На зустрічі у Ґданську пригадано цей період дій обох народів, яка мала чи не найбільший вплив на формування живих досьогодні думань поляків про українців. Рішилася тоді доля польської державности; ближчі посідання власної державности були українці. Сесія привела на думку, що рації, які керували їхнім поступуванням, були такими самими раціями, як ці, що керували поступуванням поляків у їх намаганні до відбудови держави. Доповідачі представляли самостійницькі аспірації наддніпрянських українців, галицьких українців, а також становище тодішнього польського уряду у відношенні до українського питання.

Закінчення буде.

СИТУАЦІЯ В ПЕРСЬКІЙ затоці не поправляється. В кінці минулого тижня легкі іранські човни обстріляли з тяжких скорострілів і гранатометів чотири оливні танкери, які не мали покриття військових кораблів. Найбільше був знищений пакістанський танкер „Джогар" і японський „Нітігару-Мару". Тривають також погрози відплати в сторону З'єднаних Стейтів Америки. Прем'єр-міністер Ірану Гуссейн Мусаві, виступаючи перед випускниками університету, заявив, що ЗСА будуть тяжко жалувати за свої вчинки і за слова секретаря Департаменту оборони Каспара Вайнбергера, який недавно відвідуючи американські кораблі в Перській затоці заявив, що мир на Близькому Сході запанує тільки тоді, коли буде замінено уряд в Ірані, бо на теперішніх екстремістів не можна рахувати, що вони будь-коли будуть вести мирну політику Прем'єр Мусаві назвав слова Вайнбергера „грубим вмішуванням ЗСА у внутрішні справи Ірану".

Карпатський Лещетарський Клюб

повідомляє та запрошує

своїх Членів, їх Родини та Приятелів на

ТРАДИЦІЙНУ ОСІННЮ ЗУСТРІЧ

що відбудеться

в суботу і неділю, 10-го та 11-го жовтня 1987 р.

на СОЮЗІВЦІ

У ПРОГРАМІ:

внутрішні клюбові тенісові змагання у грі чоловіків за ПЕРЕХОДОВУ ЧАШУ

д-ра Ярослава Рожанковського

та в групах жінок і юнаків

• Відбиванка • Стріляння • Прогулька в гори •

Реєстрація — год. 10-та ранку

Год. 6-та веч. — КОКТЕЙЛ з ПРИСТАВКАМИ

Год. 7-ма веч. — БЕНКЕТ, РОЗДАЧА НАГОРОД

Год. 9-та веч. — ЗАБАВА — *оркестра БОГДАНА ГІРНЯКА*

Кімнати замовляти безпосередньо: SOYUZIVKA UNA Estate Foordemoore Rd., Kerhonkson, N.Y. 12446. Tel.: (914) 626-5641

Царська...

(Закінчення зі ст. 2)

льший україножер! Свідомого українського люду зійшлося на панахиду близько 10,000 осіб. Панахида почалася о годині 12:10 вполудне. Всі свідомі українці, працівники установ покинули працю і прийшли на панахиду, яку очолив владика Назарій єпископ Черкаський. Перед панахидою говорив про покійного гетьмана о. Крамаренко. Перед відспіванням „Вічная Пам'ять" промовив військовий священик о. Матюк.

Після Панахиди відбулося віче, на якому обрано комітет під назвою „Ліга національної гідности" де постановлено подбати про перенесення на Україну тлінних останків гетьмана Петра Дорошенка, Івана Мазепи і Пилипа Орлика з тим, щоб тлінні останки І. Мазепи були поховані в катедрі Св. Софії поруч із гробівцем Ярослава Мудрого.

Хоч демонстрація була заборонена, то учасники панахиди пішли демонстрацією по Києві. Державна варта розпорошила частину демонстрантів. Друга частина дійшла аж до губерніяльної земської управи, де демонстрантів привітав короткою промовою Симон Петлюра. Після того демонстранти розійшлися домів. Так відбулася перша панахида по Іванові Мазепі в столиці самостійної української держави 10-го липня 1918 року.

Перше офіційне скасування анатеми на Мазепу було розпорядженням владики Діонізія, митрополита Варшавського в 1942 році. Українські церкви не підпорядковані московському патріярхові, служать панахиди по Мазепі, ігноруючи давню, накинену силою терору постанову про анатему і тим не зобов'язуючу для Української Церкви поза засягом московської церковної і політичної влади.

Отак любив гетьман Мазепа Україну і за неї життя своє віддав, защо ворог мстився на ньому навіть по смерті.

У Тисячоліття Християнства в Україні всі наші Церкви повинні офіційно і спільно анулювати царську анатему кинуту на гетьмана Мазепу!

Серед...

(Закінчення зі стор. 1)

рив Кіннока. Спочатку Дукакіс заперечував, що хтось з його людей здатний на такий вчинок. А політичний директор „залоги" Дукакіса, Пол Таллі, заявив: „Ці повідомлення походять не від нас і не від наших людей в Айові".

Однак наступного дня, у вівторок, як Таллі, так і керівник виборчої кампанії массачусетського губернатора Джан Сассо прийшли до свого боса і признались, що передали журналістам касети з виступом Байдена. Оба вони запропонували Дукакісові свою резигнацію. Спочатку він не прийняв резигнацію, але потім погодився, що ліпше продовжувати виборчу кампанію без Таллі і Сассо, які скомпромітували себе. При цьому Дукакіс сказав, що він несе повністю відповідальність за все, що сталося

„Досі кампанія Дукакіса відзначалася двома особливостями чудовим керівництвом і невинністю. Тепер і одне і друге під знаком запитання", — сказав політичний консультант Демократичної партії Боб Скваєр.

З критикою співробітників Дукакіса виступив і голова Крайового комітету Демократичної партії Пол Кірк. Самого претендента в Білий Дім він не критикував.

Хоч Дукакіс категорично заперечує, що знав щонебудь про вчинки Сассо і Таллі, багато виборців сумніваються в щирості губернатора. Скептики вказують, що Сассо і Таллі є довгі роки помічниками Дукакіса і напевно не рішилися б передавати відеозапис з виступом Байдена журналістам, не порадившись з босом.

Винайм, купно чи даровизна землі для хліборобів у Бразилії?

Ці слова були висловлені в одному листі з Канади до голови Комітету Земельного Фонду у Бразилії. Вони мали б бути запитанням багатьох заінтересованих земельною справою, яку розпочато ще 1983 року. Сьогодні вже 75 родин має де побудувати власну хату, завести своє господарство й працювати та здобувати кусок щоденного хліба для своєї родини.

Який, отже, порядок набуття цих земель? На початку, себто в 1983 році, коли ще не було Комітету Земельного Фонду, куплено два кусні землі й записано на церковну інституцію з застереженням, що земля належить чотирьом бідним роднам — Дмитра Гуля, Павла Ґайохи, Івана Остасюка і Михайла Павлини. З ними зроблено контракти на три роки. Коли на бажання і за ініціятивою ЗУАДКУ в ЗСА, при співпраці Отців Василіян у Бразилії, сформувався Громадський Комітет Земельного Фонду у Прудентополі, Парана, у серпні 1985 року, переписи земель перейшли прямо на потребуючі родини.

Від того часу родини, які не мають землі, або мають дуже мало, розвідують, від кого можна набути землю, а тоді звертаються до Комітету Земельного Фонду. Комітет зі своєї сторони висилає фахового землеміра та свого представника, який оглядає чи й перемірює землю, домовляється за ціну та спосіб сплати й переводить перепис для заінтересованого хлібороба. Цей у свою чергу підписує контракт з Комітетом. У контракті вісім умовин, а саме: Комітет набув означену землю в даній місцевості й переписує її на ім'я заінтересованого; заінтересований має сплатити Комітетові відповідну суму в хліборобських продуктах найдалі до п'ятьох років; на випадок не сплачення вище означеної суми, заінтересований зобов'язується сам, а на випадок смерти через своїх наслідників, віддати для Комітету землю в цілости, або частину ще не сплаченої землі; при сплатах заінтересовиний одержує від Комітету відповідну посвідку чи копію дефінітивного перепису закупленої для нього землі; доки земля не буде сплачена, не можна її продавати; у випадку, коли б заінтересований хотів продати чи заміняти набуту і вже сплачену землю, тоді має дати до цього першенство Комітетові; до цього контракту є зобов'язаний заінтересований і його правний наслідник; у випадку неможливости сплати землі до п'яти років, заінтересований може попросити Комітет, щоб він продовжив йому реченець сплати.

Ці контракти, як і копії переписів, є в архіві Комітету Земельного Фонду в Прудентополі, а також в архіві ЗУАДК-у у Філядельфії.

Заінтересовані хлібороби радо прийняли умовини Комітету, доказом чого є те, що зголошуються нові потребуючі родини, щоб цим способом набути землю. Під цю пору Комітет має зголошених коло 50 потребуючих родин лише в Прудентопольській окрузі. Цим родинам Комітет не в силі піти на зустріч без фінансової допомоги від добрих людей і ЗУАДК-у.

Хлібороби, що два роки тому набули землю, частково її сплатили, за що куплено свіжі землі. До більшої сплати перешкодила посуха, а відтак дощі.

Були випадки, що деякі родини зі ЗСА чи Канади бажають помогти поодиноким родинам. Так було із збіркою Галини Петрушевич для родини Пачковського і ще однієї жінки. Допомоги для закупу землі Комітет приділяє для кожної свідомої української родини, без різниці на її політичну приналежність чи віровизнання.

Дав би Бог, щоб жертвенних родин було більше. Тоді скінчимо з біднотою українських родин у Бразилії, дамо можність краще розгосподаритися, поможемо легше виховувати та вишколювати дітей, виявимо наше правдиве українське та християнське наставлення.

о. П. Бальцар, ЧСВВ

Появилася касетка з піснями М. Мельничина

В. Мельничин

Джерзі Сити, Н. Дж. — Відомий український тенор Василь Мельничин, якого пісні появилися на платівці п.н. „Дума", випустив тепер касетку арій і пісень виконаних з фільгармонічною оркестрою з Лексінгтону, Кен такі, під батутою Джорджа Зака і при акомпаньяменті Жанель Повп і його доньки Андріяни Мельничин.

На тасьму награно арії з опер Пуччіні, Доніцетті і Верді, а на другому боці ряд українських пісень Гнатишина, Придаткевича і Соневицького.

Ціна касетки виносить 8 дол., плити — 10 дол. і замовляти їх можна у співака, пишучи на адресу: Vasyl Melnychyn 703 Ravencrest, Frankfort, Ky. 40601.

Підготовляється...

(Закінчення зі стор. 1)

минулого року, коли приміщення показалися надто малі на таку кількість гостей та змусили кандидаток на кралю та їхніх „ескортів" перебувати довший час поза бенкетовою залею.

Заля готелю Шератон-Тара може примістити до 1,000 осіб, а щоб гості мали довший час для забави презентації кандидаток і вибір кралі та князівен відбудеться того року перед вечерою і ця частина імпрези розпічнеться о год. 8:30 вечора. Щойно відтак буде вечеря і баль до 2-ої ночі.

Вступ на баль виносить 60 дол. від особи а для студентів 40 дол. і це включає годину коктейлів та вечерю. До танців буде приґравати оркестра „Кауріґа", що складається із 18-ти осіб. Зголошувати столи із 8, 10 або 12 осіб треба до 20-го жовтня на подану вгорі адресу.

З приводу цьогорічного балю видається, як і минулого року, окрема книжечка, в якій подані члени Ділового комітету, спонзори, якими є Фінансова комісія Світової Федерації Українських Жіночих Організацій, Фундація ім. Мазепи та Спілка Українських Журналістів Америки, і знімки з інформаціями про усіх кандидаток на кралю і князівен.

Це вже п'ятнадцятий з черги Баль преси і вони мають свою добре вироблену славу та традицію. Слід пригадати, що перший баль організаторами якого були СУЖА і Фінансова комісія СФУЖО відбувся у Філядельфії в 1971 році і від того часу такі балі відбувалися у Філядельфії аж до 1985 року включно. Першою кралею була Адріяна Легета, репрезентантка журналу „Соняшник" з Дітройту, а кралею в 1986 році Лариса Драган, з Ню Йорку, що заступала католицький тижневик „Шлях".

ПІСЛЯ СІМТИЖНЕВОЇ відсутности, совєтський лідер Міхаїл Ґорбачов, прийнявши у Москві велику французьку делеґацію і зробивши декілька заяв для преси і на „експорт", почав знову подорожувати по території Совєтського Союзу Тим разом він, разом з дружиною Раїсою, відвідали Мурманськ і відбули там зустрічі з місцевими партійними і урядовими особами. На питання кореспондентів чому М. Горбачов, приїхавши на коротко до Москви і відразу знову виїхав на провінцію, Борис Пядишев, представник міністерства закордонних справ, лаконічно і з усмішкою на устах відповів, що, мовляв, у „генерального секретаря є свій розподіл праці, який включає столицю і периферії". При тій нагоді коментатор проф. Алберт Вікс, інформуючи в газеті „Ню Йорк Сиґі Трибюн" про появу у нюйоркському видавництві тритомної праці доповідей і писань совєтського генсека, звертає увагу на деякі різниці між написаним текстом і виголошеними промовами М. Горбачова.

У ВАШІНҐТОНІ 1-ГО ЖОВТНЯ Сенат одобрив закон, що забороняє курити на всіх домашніх летах, які тривають дві години або менше.

ВСІ УКРАЇНСЬКІ ДІТИ ДО УКРАЇНСЬКИХ ШКІЛ!

За посередництвом **ГЕНРІ МІХАЛЬСКОГО** — American Arts

ВИСТУПИТЬ УКРАЇНСЬКИЙ АНСАМБЛЬ „ЛЕМКОВИНА"

при УСКТ в Польщі

Концерти спонзорують:

УНСоюз, ЗСА **Комітет Українців Канади, Інк., Канада**

ПРИВІТАЙМО МАСОВО НАШИХ МОЛОДИХ ЗЕМЛЯКІВ З ПОЛЬЩІ!

ВАШІНҐТОН, Д. К. — ЧЕТВЕР, 8-го ЖОВТНЯ 1987 —

ЕДІСОН, Н. Дж. — П'ЯТНИЦЯ, 9-го ЖОВТНЯ 1987 — год. 8-ма веч.
Performing Arts Center — Middlesex County College, Woodbridge Ave. & Mill Rd.

ФІЛЯДЕЛЬФІЯ, Па. — СУБОТА, 10-го ЖОВТНЯ 1987 — год. 6:30 веч.
Northeast H.S. Auditorium, Cottman and Algon St.

НЮ ЙОРК, Н. Й. — НЕДІЛЯ, 11-го ЖОВТНЯ 1987 — год. 2:30 по пол.
Fashion Industries H.S. Auditorium, 225 W. 24th St.

КЛИФТОН, Н. Дж. — НЕДІЛЯ, 11-го жовтня 1987 — год. 7:30 веч.
Clifton Senior H.S. Auditorium, 333 Colfax Avenue

ЮНІОН, Н. Дж. — ВІВТОРОК, 13-го жовтня 1987 — год. 8-ма веч.
Wilkins Theatre — Kean College, Morris Avenue

КЕРГОНКСОН, Н. Й. — СЕРЕДА, 14-го ЖОВТНЯ 1987 — год. 7:30 веч.
Soyuzivka — Ukrainian National Association Estate, Foordmore Rd.

КЕРГОНКСОН, Н. Й. — ЧЕТВЕР, 15-го ЖОВТНЯ 1987 — год. 7:30 веч.
Soyuzivka — Ukrainian National Association Estate, Foordmore Rd.

ЙОНКЕРС, Н. Й. — П'ЯТНИЦЯ, 16-го ЖОВТНЯ 1987 — год. 7:30 веч.
Saunders High School Auditorium, 145 Palmer Rd., Yonkers, N.Y.

БОСТОН, Масс. — СУБОТА, 17-го ЖОВТНЯ 1987 — год. 7:30 веч.
West Roxbury High School Auditorium, 1205 VFW Parkway — West Roxbury

ГАРТФОРД, Конн. — НЕДІЛЯ, 18-го ЖОВТНЯ 1987 — год. 4:30 веч.
Bulkeley H.S. Auditorium, 300 Wethersfield Avenue

ВИСТУПИ ДАНИЛА ШУМУКА В АМЕРИЦІ

Рочестер, неділя 11 жовтня 1987 р., год. 5:00

Заля Православної церкви св. Покрови, St. Paul Blvd.
Влаштовують: Комітет Оборони Національних і Людських Прав в Україні, СУА, Станиця УПА, Станиця Української Дивізії

Понеділок, 12 жовтня, год. 7:30

Виступ в коледжі St. John Fisher College

Ню Йорк, п'ятниця, 16 жовтня, год. 7:00

Спільний обід в Українському Народному Домі, 142 2nd Avenue
Влаштовує УКРАДА

Неділя, 18 жовтня, год. 2:00

Велика заля Українського Народного Дому, 142 2nd Avenue
Влаштовують: Закордонне Представництво Української Гельсінкської Групи, Американці в Обороні Людських Прав в Україні (АГРУ), Українська Інформаційна Служба „Смолоскип".

Нюарк, субота, 17 жовтня, год. 4:00

Заля церкви св. Івана Хрестителя (гімнастична заля), Sanford Ave., Newark
Влаштовує організація Американці в Обороні Людських Прав в Україні (АГРУ)

Вашінґтон, четвер, 22 жовтня, год. 5:00

Прийняття в Сенаті США, Hart Senate Bldg., Room 708
Приготовляє організація Американці в Обороні Людських Прав в Україні (АГРУ)

П'ятниця, 23 жовтня, год. 7:30

Заля церкви Пресвятої Родини, 4250 Harewood Rd. N.E.
Влаштовує Товариство Українсько-Американських Професіоналістів (The Washington Group)

Філядельфія, неділя, 25 жовтня, год. 3-тя

Заля Українського Культурно-Освітнього Центру, 700 Cedar Rd.
Влаштовує Організація Оборони Людських і Національних Прав в Україні.

Савтфілд, Миш., четвер, 29 жовтня, год. 7-ма веч.

у залі української православної катедри св. Покрови, Evergreen St
Зустріч з українською громадою.
Влаштовують: Українсько-Американська Координаційна Рада, Видавництво „Українські Вісті", Американці в Обороні Людських Прав в Україні

П'ятниця, 30 жовтня, год. 1-ша по пол.

Відвідини Видавництва „Українські Вісті"

П'ятниця, 30 жовтня, год. 7-ма веч.

Виступ-слово на відзначенні Дня Політв'язня у Совєтському Союзі
Влаштовує: Комітет для відзначення Дня Політв'язня (міжнародний),
у залі Українського Культурного Центру, Воррен, Миш.

Чикаґо, середа, 4 листопада, год. 7:00

Заля церкви свв. Володимира й Ольги, Oakley and Superior Str
Влаштовують: Крамничка Сумління при парафії свв. Володимира й Ольги, Американці в Обороні Людських Прав в Україні (АГРУ), Всегромадський Комітет проти Знеславлення українського імени (UAJC)

До чисельної участи у цих виступах Данила Шумука запрошують

Організатори

У ПЕРШУ, НЕЗМІРНО БОЛЮЧУ, РІЧНИЦЮ СМЕРТИ
нашого Невіджалуваного, Найдорожчого
МУЖА, ТАТА, ВІТЧИМА, БРАТА та КУЗЕНА

бл. п.

ЯРА САЛДАНА

будуть відправлені

СЛУЖБИ БОЖІ з ПАНАХИДАМИ

у п'ятницю, 9-го жовтня 1987 року
у церкві св. Духа в Честері, Па., о год. 7-ій ранку
і в церкві св. Йосафата в Трентоні, Н. Дж., о год. 8-ій ранку.

Просимо про молитви.

Дружина МАРТА з Родиною.

Ділимося сумною вісткою
з Рідними, Приятелями і Знайомими,
що 20-го вересня 1987 р.
відійшов від нас у Вічність
наш Найдорожчий
МУЖ, БАТЬКО, ВУЙКО І ШВАҐЕР

бл. п.

Володимир Ямінський

ПОХОРОН відбувся в середу, 30-го вересня 1987 року, в год. 3-ій по полудні, на цвинтарі „Doblinger Friedhof"

ЗАУПОКІЙНА СЛУЖБА БОЖА

була відправлена в суботу, 3-го жовтня 1987 року, о год. 8-ій в українській греко-католицькій церкві св. ВМ. Варвари у Відні, Австрія.

ЕМІЛІЯ ЯМІНСЬКА — дружина
БОРИС ЯМІНСЬКИЙ — син

УКРАЇНСЬКА СВІТЛИЧКА ДОПОМАГАЄ БАТЬКАМ ВИХОВУВАТИ ДИТИНУ.

✝ ВІДІЙШЛИ ВІД НАС

СТЕФАНІЯ ВЕРСТЮК, член УНС Відд. 126-го ім. св. Івана Хрестителя в Шеквіллі, Па., померла 1-го серпня 1987 року на 85-му році життя. Нар. 18-го грудня 1902 року в Асторії, Н.Й. Членом УНС стала 1928 року. Залишила у смутку шість дочок: Анну Семенко, Єлисавету Івенс, Ірену Гудман, Гелен Верстюк, Мілдред Семенко, Стеллу Сакет; брата Волтера Мадая, 16 внуків і 29 правнуків. Похорон відбувся в Ґрінсбурґу, Па.

Вічна Їй Пам'ять!

Іван Шеліга, секр.

ФРАНК ЗЕНКО, член УНС Відд. 180-го ім. Івана Франка в Акроні, Огайо, помер 2-го червня 1987 року на 76-му році життя. Нар. 7-го вересня 1910 року в Донорі, Па. Членом УНС став 1935 року. Залишив у смутку дружину Рі, сестер Анну Беднар, Мері Александер, Юлію Зепко і Юніс Девенпорт. Похорон відбувся 5-го червня 1987 року на цвинтарі Св. Хреста в Акроні, Огайо.

Вічна Йому Пам'ять!

Дж. Жеребняк, секр.

Р. Е. ЗЕПКО, член УНС Відд. 180-го ім. Івана Франка в Акроні, Огайо, помер 11-го червня 1987 року на 69-му році життя. Нар. 29-го липня 1918 року в Кентакі. Членом УНС стала 1948 року. Залишила у смутку сестру Вельму МекКартні. Похорон відбувся 14-го червня 1987 року на цвинтарі Юніон Ридж в Аврорі, Кентакі.

Вічна Їй Пам'ять!

Дж. Жеребняк, секр.

ВОЛОДИМИР БОРОДЕЦЬ, член УНС Відд. 277-го ім. св. Івана Хрестителя в Гартфорді, Конн., помер 21-го квітня 1987 року на 67-му році життя. Нар. 18-го грудня 1920 року в Переволоках, Україна. Членом УНС став 1954 року. Залишив у смутку дружину Юстину, дочку Анну, сина Йосифа, сестру Евфрозину та близчу і дальшу родину. Похорон відбувся 25-го квітня 1987 року на Укр. Кат. Цвинтарі в Блекстонбури, Кт.

Вічна Йому Пам'ять!

Осип Гладун, секр.

МЕРІ БАРАНКЕВИЧ, член УНС Відд. 130-го ім. св. Володимира в Ню Йорку, Н.Й., померла 23-го травня 1987 року на 75-му році життя. Нар. 17-го грудня 1910 року в Перт Амбою, Н. Дж. Членом УНС стала 1943 року. Залишила у смутку мужа Йосифа, дочку Ольгу і сина Мирона. Похорон відбувся 27-го травня 1987 року на цвинтарі Мт. Ст. Мері в Фреш Медовс в Квінсі, Н.Й.

Вічна Їй Пам'ять!

Юрій Юрків, секр.

МАРІЯ ІЛЬКІВ, член УНС Відд. 379-го ім. св. Юрія в Чикаго, Ілл., померла 26-го липня 1987 року на 67-му році життя. Нар. 6-го жовтня 1920 року в селі Голодівка, Рудки, Україна. Членом УНС стала 1951 року. Залишила у смутку сина Волтера з дружиною Ліндою; трьох внуків — Івана, Террі і Кевіна; Теклю Заблоцьку — приятельку, та дальшу родину. Похорон відбувся 28-го липня 1987 року на цвинтарі св. Миколая в Чикаго, Ілл.

Вічна Їй Пам'ять!

Василь Семків, секр.

МАРІЯ ВАРНАК, член УНС Відд. 374-го ім. М. Грушевського в Бостоні, Масс., померла 17-го липня 1987 року на 71-му році життя. Нар. 1915 року в Бостоні, Масс. Членом УНС стала 1934 року. Залишила у смутку сина Стефана і дочку Джорджінн. Похорон відбувся 21-го липня 1987 року на цвинтарі Овк Ґров в Медфорді, Масс.

Вічна Йому Пам'ять!

В. Гетьманський, секр.

ТЕРЕСА МИКИТИН, член УНС Відд. 5-го Б-ва св. Миколая в Асторії, Н.Й., померла 23-го серпня 1987 року. Нар. 1914 року в Ню Йорку. Членом УНС стала 1967 року. Залишила у смутку синів Доналда і Петра, дочку Патрисю Хоманчук з родинами. Похорон відбувся 26-го серпня 1987 року на цвинтарі Кальварія в Ню Йорку.

Вічна Їй Пам'ять!

Марія Климишин, секр.

СОФІЯ КРУШЕЛЬНИЦЬКА, член УНС Відд. 488-го у Фініксі, Арізона, померла 19-го серпня 1987 року на 69-му році життя. Нар. 1917 року в Ню Йорку. Членом УНС стала 1941 року. Залишила у смутку мужа Михайла, доньку Соню і сина Стефана. Тіло було спалене у Фініксі Арізона.

Вічна Їй Пам'ять!

О.Ліневич, секр.

АНТОНІЯ КРОХМАЛЮК, член УНС Відд. 174-го Т-ва „Пласт" в Дітройті, Миш., померла 21-го серпня 1987 року на 76-му році життя. Нар. 1911 року у Львові, Україна. Членом УНС стала 1960 року. Залишила у смутку мужа Романа, доньку Роману Когут, та сина Юрія Андрія. Похорон відбувся 24-го серпня 1987 року на цвинтарі Роз Ленд в Гантінґтоні Вдс., Миш.

Вічна Їй Пам'ять!

Атанас Слюсарчук, секр.